

[Gustav Pedersen.]

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen kan jo i hvert Fald ikke skyde sig ind under, at han ikke kender det danske politiske Liv; han kan ikke skyde sig ind under, at han ikke kender Forholdene i Rigsdagen. Han vidste derfor, da han paabegyndte sin Kampagne i 1946, at der ikke var Mulighed for at komme igennem med videre gaaende Krav end dem, der i sidste Instans blev fæstnet i Oktobernotan.

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen har da haft to Veje at gaa. Han kunde have taget en politisk Kamp paa Spørgsmaalet, konstateret rent formelt, at han ikke kunde komme saa langt som han ønskede, have opløst Folketinget og gjort denne Sag til Genstand for en Valgkamp. Der er ingen Tvivl om, at hvis det var sket forholdsvis tidligt i 1946, havde Valgkampen i endnu højere Grad, end Tilfældet blev i 1947, baaret Præg af Sydslesvigsspørgsmaalet. Det ønskede det ærede Medlem ikke. Om det var fordi han ikke regnede med, at han kunde skaffe sig et Flertal, kan jeg selvfølgelig ikke vide; det faktiske var, at det ærede Medlem ønskede en Forhandling med de øvrige Partier i Rigsdagen, ønskede et Resultat, som der kunde blive ikke blot Flertal om, men nogenlunde enstemmig Tilslutning til fra Rigsdagens Side. Det blev Oktobernotan. Det ærede Medlem har ikke siden selv gjort en Indsats eller taget Initiativ til at skabe Mulighed for at rejse videregaaende Krav. Det var jo ikke den daværende Regering, der foranledigede Valg. Det blev Gang paa Gang understreget fra den daværende Regerings Side, at man ikke ønskede Valg. Det eneste, det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen ønskede, var med visse Mellemlum at rejse ud i Landet og fortælle, at han vilde langt mere for de Danske i Sydslesvig end de andre Partier. Han vidste, at der ikke var Chance for at faa Tilslutning i Rigsdagen til denne Politik. Han ønskede ikke at tage en Kamp paa Spørgsmaalet, altsaa at lade Vælgerne tale. Hvis ikke det ærede Medlem havde ført sine Taler saa haardt, at Det radikale Venstre blev nødt til at reagere over for det, var der ikke blevet Valg. Det vil altsaa sige, at saa havde det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen fortsat været nødt til at arbejde paa Oktobernotans Grund. Det er den faktiske Tilstand.

Man er i den senere Tid undertiden blevet tilbøjelig til at tale om Oktobernotan uden egentlig rigtig at tænke paa, hvad der staar. Jeg vil derfor gerne have Tilladelse af Formanden til at oplæse et ganske kort

Afsnit af Oktobernotan. Der staar — og det var jo det, der var det springende —:

„Under disse Omstændigheder agter den danske Regering ikke at stille Forslag om nogen Ændring i Sydslesvigs statsretlige Tilhørsforhold.“

Det var jo det, der var Kærnen i Spørgsmaalet. Altsaa, saa længe Forholdene var saa uafklarede med Hensyn til Spørgsmaalet, om det var en Konjunktursvingning, der havde fundet Sted i Sydslesvig, saa længe ønskede den danske Regering ikke at stille statsretligt Forslag om Tilhørsforholdet. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen: betyder det da ingenting, er det helt ligegyldigt, hvad en Statsminister paa sit Lands Vegne siger over for andre Magter? Jeg kunde forstaa, hvis man fra Venstres Side eller fra det ærede Medlem Hr. Knud Kristensens Side vilde have hævdet, at disse særlige Forhold, nemlig Usikkerheden med Hensyn til det nationale Sindelag, var blevet ændret. Saa vidt mig bekendt er det ikke endnu, hverken af det ærede Medlem eller af andre inden for Venstre, blevet paastaet, at disse særlige Forhold er ændret. Hvis de nemlig var det, hvis man virkelig i Dag turde sige: nu er vi helt sikre paa, at der i Sydslesvig blandt den hjemmehørende Befolkning er et Flertal af Danske, saa var det jo ikke et Spørgsmaal om Afstemning ad Aare, der var Problemet, saa havde vi jo haft Adgang til direkte at svare paa et af de Spørgsmaal, der først blev stillet fra Englands Side. Jeg kan daarligt tænke mig, at et Medlem af dette Ting i en ansvarsfuld Stilling som Statsminister, uden at der har været lagt Pres paa ham, skulde kunne tiltræde en saadan Passus som den, jeg har citeret i Oktobernotan, uden at det skulde betyde noget. Derfor synes jeg, at det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen savner enhver Beføjelse til at være Moralprædikant over for andre i Spørgsmaalet om Sydslesvig.

I denne Forbindelse kommer saa Spørgsmaalet om Forholdet mellem det ærede Medlem og den højtærede Udenrigsminister. Maa jeg her minde om, at det var Venstres Repræsentanter, der startede med at ville tage Udenrigsministeren politisk til Indtægt ved at paastaa, at Udenrigsministeren var Medforslagsstiller til videregaaende Krav under Forhandlingerne med Partierne og i Det udenrigspolitiske Nævn. Det er blevet sagt af det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen, at Venstre selv maa afgøre, hvad de vil offentliggøre angaaende Venstres private eller intime Møder eller Venstres Stilling til Drøftelser i Forsamlinger af fortrolig Karakter. Det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen